1. BÖLÜM

POLLY HANIM

Bayan Polly Harrington bir haziran sabahı, biraz telaşla mutfağına daldı. Polly Hanım normalde aceleci bir insan değildi; soğukkanlılığıyla özellikle gurur duyardı. Ama bugün telaşlıydı... Gerçekten telaşlıydı.

Lavaboda bulaşık yıkayan Nancy hayretle başını kaldırıp baktı. Nancy, Polly Hanım'ın mutfağında yalnızca iki aydır çalışmaktaydı fakat hanımının normalde aceleci olmadığını çoktan öğrenmişti.

"Nancy!"

"Efendim hanımım." Nancy neşeyle karşılık verse de elindeki sürahiyi silmeyi sürdürdü.

"Nancy..." –Polly Hanım'ın sesi şimdi çok sertti– "...Seninle konuşurken işini bırakıp beni dinlemeni istiyorum."

Nancy ezilip büzüldü ve kızardı. Sürahiyi hemen elinden bıraktı fakat etrafına sarılı olan bezi almadığından az kalsın deviriyordu... Bu yüzden iyice panikledi.

"Peki hanımım; emredersiniz hanımım,"

diye kekeleyerek sürahiyi doğrulttuktan sonra hemen döndü. "Bu sabah bulaşıkları çabuk halletmemi söylediniz diye çalışmaya devam ediyordum, anlarsınız ya."

Hanımı kaşlarını çattı.

"Bu kadarı yeter Nancy. Senden açıklama istemedim. Dikkatini bana vermeni istedim."

"Peki hanımım."

Nancy kendini tutmasa iç geçirecekti. Bu kadını herhangi bir şekilde memnun edebilmesinin mümkün olup olmadığını merak ediyordu. Nancy daha önce hiç "dışarıda" çalışmamıştı; fakat ansızın dul kalıveren hasta annesinin ondan küçük üç çocuğu da vardı, Nancy de onlara bakabilmek için bir şeyler yapmak zorunda kalmış-

tı ve tepedeki büyük evin mutfağında iş bulunca öyle sevinmişti ki... Nancy on kilometre ötedeki "The Corners" köyünden gelmişti ve o zamanlar Bayan Polly Harrington hakkında bildiği tek şey, onun eski Harrington Malikânesi'nin sahibesi ve kasabanın en zenginlerinden olduğuydu. Bu iki ay öncesiydi. Şimdiyse Nancy, Polly Hanım'ı yere bıçak düşse veya bir kapı sertçe kapansa kaşlarını çatan... Ama bıçaklar ve kapılar hareketsizken de gülmeyi asla aklından geçirmeyen, daima sert ve ciddi bir kadın olarak tanıyordu.

Polly Hanım şimdi "Nancy, sabahki işlerini bitirince tavan arası merdiveninin önündeki küçük odayı toplayıp küçük yatağı hazırlayabilirsin," diyordu. "Sandıkları ve kutuları dışarı çıkardıktan sonra odayı güzelce silip süpürüp pırıl pırıl yaparsın tabii."

"Peki hanımım. Çıkardığım şeyleri nereye koyayım?"

"Öndeki tavan arası odasına." Polly Hanım duraksadıktan sonra devam etti: "Sana şimdiden söylesem iyi olur herhalde Nancy. Yeğenim Bayan Pollyanna Whittier yanıma taşınıyor. Kendisi on bir yaşında ve o odada kalacak."

Kız kardeşlerinin "The Corners"taki eve kattıkları neşeyi anımsayan Nancy "Buraya... Küçük bir kız mı geliyor, Bayan Harrington? Ah, ne güzel!" diye haykırdı.

Polly Hanım katı bir edayla "Güzel mi? Eh, ben pek öyle diyemeyeceğim," diye karşılık verdi. "Yine de elimden gelenin en iyisini yapmak niyetindeyim elbette. İyi bir kadın olduğumu umuyorum; vazifemi de bilirim."

Nancy kıpkırmızı kesildi.

"Elbette hanımım; ben sadece, buraya küçük bir kız gelirse sizi... Sizi neşelendirebilir diye düşünmüştüm," diye kekeledi.

Hanımefendi soğukça "Teşekkürler," diye karşılık verdi. "Gerçi öyle bir şeye acilen ihtiyacım olduğunu sanmıyorum."

Nancy "Ama siz... Ablanızın çocuğunu istiyorsunuzdur tabii," deme riskine girdi; o yapayalnız, minik yabancının iyi ağırlanması için bir şeyler yapması gerektiği hissine kapılmıştı biraz.

Polly Hanım çenesini mağrurca kaldırdı.

"Aslında sırf evlenip de zaten yeterince kalabalık olan dünyaya gereksiz çocuklar getirecek kadar aptal olan bir ablam var diye o çocuklara bizzat bakmayı istememem için bir sebep göremiyorum doğrusu Nancy. Ama dediğim gibi, umarım vazifemi biliyorumdur. Kö-

şeleri temizlemeyi de unutma Nancy," diye, sert bir edayla sözünü bitirerek odadan çıktı.

"Peki hanımım," diyen Nancy iç geçirdi ve yarısı kurumuş sürahiyi eline aldı... Sürahi buz gibi olmuştu ve tekrar durulanması gerekecekti.

Polly Hanım odasına girmesinin ardından, iki gün önce o çok uzaklardaki Batı kasabasından aldığı ve kendisi için son derece sevimsiz bir sürpriz olan mektubu bir kez daha çıkardı. Adres kısmına "Bayan Polly Harrington, Beldingsville, Vermont" yazılmış mektupta şöyle deniyordu:

> "Sayın Hanımefendi,
>
> Rahip John Whittier'ın iki hafta önce vefat ettiğini ve geride bir çocuk, on bir yaşında bir kız çocuğu bıraktığını size haber vermekten üzüntü duyuyorum. Birkaç kitap hariç, geride başka hiçbir şey bırakmadı; ne de olsa, eminim biliyorsunuzdur ki kendisi küçük bir misyoner kilisesinin rahibiydi ve maaşı oldukça düşüktü.
>
> Anladığım kadarıyla kendisi müteveffa ablanızın kocasıydı, ancak aranızın açık olduğunu söylemişti bana. Fakat ablanızın hatırına o çocuğun bakımını üstlenmeyi, Doğu'da akrabalarının yanında yetişmesini isteyebileceğinizi düşünüyordu. Size yazmamım sebebi de budur.
>
> Bu mektubu aldığınızda, küçük kız yola çıkmaya hazır olacak; kendisini himayenize alabilecek durumdaysanız lütfen bize yazıp kızın hemen gelebileceğini bildiriniz çünkü burada, çok yakında Doğu'ya gidecek olan bir karı koca var ve kızı Boston'a dek götürüp Beldingsville trenine bindirebilirler. Pollyanna'nın hangi gün ve trenle geleceği elbette ki size önceden haber verilecektir.
>
> Sizden kısa sürede olumlu bir yanıt almayı umuyorum.
> Saygılarımla,
>
> Jeremiah O. White."

Polly Hanım kaşlarını çatarak mektubu katlayıp zarfına koydu. Mektuba geçen gün yanıt yazmış, çocuğu elbette ki yanına alacağını söylemişti. Vazifesini bu kadarcık olsun bildiğini umuyordu!... Her ne kadar bu sevimsiz bir iş olacaksa da.

Şimdi ellerinde o mektupla otururken, bu çocuğun annesi olan ablası Jennie'yi ve onun yirmi yaşında bir kızken ailesine karşı gelerek, o genç rahiple evlenmekte diretmesini anımsadı. Jennie'yi isteyen zengin bir adam çıkmıştı... Ailesi o adamı rahibe oldukça yeğlemişlerdi; fakat Jennie istememişti. Zengin adamın daha çok parası vardı fakat yaşlıydı, rahibinse gençlik ideallerinden ve heves dolu genç bir kafa ile sevgi dolu bir yürekten başka hiçbir şeyi yoktu. Jennie'nin bunları yeğlemiş olması gayet doğaldı belki de; dolayısıyla rahiple evlenmiş ve yurtiçinde faaliyet gösteren bir misyonerin karısı olarak, onunla birlikte güneye gitmişti.

O zaman ipler kopmuştu. O sıralar sadece on beş yaşında bir kız, ailenin en küçük çocuğu olmasına karşın, Polly Hanım bunu çok iyi hatırlıyordu. Aile fertleri sonrasında o misyoner karısıyla pek iletişim kurmamışlardı. Gerçi Jennie bir süre mektup yazmıştı ve son bebeğinin ismini kız kardeşleri Polly ile Anna'dan esinlenerek "Pollyanna" koymuştu... Diğer bebeklerinin hepsi ölmüştü. Bu Jennie'nin son yazdığı mektup olmuştu; birkaç sene sonra ölüm haberi, rahibin Batı'daki küçük bir kasabadan yazdığı kısa fakat kederli mesajla gelmişti.

Bu arada, tepedeki büyük evin sakinleri için de zaman durmamıştı. Aşağıda uzanan engin vadiye bakan Polly Hanım o yirmi beş yıl içinde yaşadığı değişiklikleri düşündü.

Şimdi kırk yaşındaydı ve dünyada yapayalnızdı. Babası, annesi, kız kardeşleri... Hepsi ölmüşlerdi. Polly Hanım babasından miras kalan bu evin ve binlerce dolarlık servetin tek sahibiydi yıllardır. Sürdüğü bu yalnız hayat sebebiyle ona acıdıklarını gizlemeyenler, birlikte yaşayabileceği bir arkadaş ya da eş bulmasını tavsiye edenler olmuştu; fakat kendisi o kişilerin ne sempatilerinden ne de tavsiyelerinden hoşlanmıştı. Yalnızlık çekmediğini söylemişti. Tek başına yaşamayı seviyordu. Sakinliği yeğliyordu. Oysa şimdi...

Polly Hanım kaşlarını çatarak ve dudaklarını sımsıkı birbirine bastırarak ayağa kalktı. İyi bir kadın olduğuna, vazifesini sadece bilmekle kalmayıp yerine getirecek kadar güçlü bir karaktere sahip olduğuna elbette memnundu. Ama... Pollyanna*!*... Ne saçma isimdi öyle!

2. BÖLÜM

YAŞLI TOM İLE NANCY

Nancy küçük tavan arası odasını güzelce silip süpürürken köşelere özellikle dikkat etti. İşini canla başla yapmasının asıl sebebi, temizlik sevdasından çok hislerini yatıştırmak olurdu bazen... Nancy hanımına korkuyla boyun eğse de azize değildi.

Sivri uçlu temizlik sopasını birine saplarcasına kullanırken "Keşke... o... kadının... ruhunun... köşesini... bucağını da… böyle... kazıyabilsem!" diye, kesik kesik mırıldanıyordu. "Orada epey temizlik gerekiyor kesinlikle, kesinlikle! O yavrucağı yukarıdaki bu kuytu, küçücük, fırın gibi odada yatırmak... Üstelik kışın yakacak soba bile yok; koskoca evde şu seçtiği odaya bak! Gereksiz çocuklarmış!" dedi öfkeyle; bezini öyle sert sıkıp buruyordu ki parmakları acıyordu. "Şu an, şu an *asıl* gereksiz olan çocuklar değil bence!"

Bir süre sessizce çalıştı; sonra, işi bitince, o boş ve küçücük odaya yoğun bir tiksintiyle baktı.

"Evet, işte bitti... En azından benim işim bitti," diyerek iç geçirdi. "Burada toz filan kalmadı... Gerçi başka pek bir şey de kalmadı ya. Zavallı yavrucak!... Yuvasını özleyen, yapayalnız bir çocuğu yatırmak için şahane bir yer doğrusu!" diye sözünü bitirip dışarı çıktı ve kapıyı arkasından küt diye kapadı. "Ah!" diye haykırıp dudağını ısırdı. Sonra dikkafalılıkla konuştu: "Aman, umurumda bile değil. Gürültüyü duymuştur umarım... Umarım, umarım!"

O günün ikindisinde Nancy bahçede, uzun yıllardır yabani otları söken ve kürekle patikaları temizleyen Yaşlı Tom ile birkaç dakika konuşma fırsatı buldu.

Gözetlenmediğine emin olmak için arkasına çabucak göz attıktan sonra "Tom Bey," diye söze başladı... "Küçük bir kızın buraya gelip Polly Hanım'ın yanında kalacağını biliyor muydunuz?"

Yaşlı adam belini güçlükle doğrultarak, sert bir sesle "Bir... Neyin?" diye sordu.

"Küçük bir kız... Polly Hanım'ın yanında kalacakmış."

Tom inanmayarak "Dalganı geç bakalım," dedi. "Eee, yarın güneş doğudan mı batacakmış bir de?"

Nancy ısrarla "Ama doğru söylüyorum," dedi. "Bana kendisi söyledi. O kız yeğeniymiş ve on bir yaşındaymış."

Adam ağzı açık halde kalakaldı.

"Vay canına!... Şimdi düşünüyorum da..." diye mırıldandı... Sonra, feri kaçmış gözlerinde şefkat parıltısı belirdi. "Mümkün değil... Ama odur herhalde... Jennie Hanım'ın küçük kızı! Diğerlerinden evlenen olmadı. Baksana Nancy, Jennie Hanım'ın küçük kızıdır bu mutlaka. Şu işe bak! Yaşlı gözlerimin onu göreceğini hiç sanmazdım!"

"Jennie Hanım kimdi ki?"

Yaşlı adam heyecandan soluk soluğa konuşarak "Cennetten çıkma bir melekti fakat yaşlı beyimle hanımım onu en büyük kızları olarak bilirlerdi," dedi. "Uzun yıllar önce, yirmi yaşındayken evlenip buralardan gitmişti. Duyduğuma göre de bütün bebekleri ölmüş, sonuncusu hariç; şu gelecek olan kız odur herhalde."

"On bir yaşındaymış."

Yaşlı adam başıyla onaylayarak "Evet, olabilir," dedi.

Sinirle "Tavan arasında yatacakmış... Ne ayıp şey!" diyen Nancy tekrar başını çevirip, arkasındaki eve omzunun üstünden göz attı.

Yaşlı Tom kaşlarını çattı. Bir an sonraysa dudakları tuhaf bir gülümsemeyle kıvrıldı.

"Polly Hanım evde bir çocukla ne yapacak, merak ediyorum," dedi.

Nancy öfkeyle "Hıh! Ben asıl bir çocuğun evde Polly Hanım ile ne yapacağını merak ediyorum," dedi.

Yaşlı adam güldü.

"Korkarım ki Polly Hanım'ı pek sevmedin," dedi sırıtarak.

Nancy horgörüyle "Sanki onu sevmek mümkün de!" dedi.

Yaşlı Tom tuhaf tuhaf gülümsedi. Sonra eğilip işine geri döndü.

Ağır ağır konuşarak "Polly Hanım'ın gönül macerasından haberin yok sanırım," dedi.

"Gönül macerası... *Onun* mu? Haberim yok, evet!... Başka kimsenin de yoktur tahminimce."

Yaşlı adam başını sallayarak "Ama vardı," dedi. "Üstelik o adam hâlâ hayatta... Hem de bu kasabada yaşıyor."

"Kimmiş peki?"

"Söylemem. Doğru olmaz." Yaşlı adam doğruldu. Eve bakarken, o sadık hizmetkârın uçuk mavi gözlerinde ve yüzünde, uzun yıllar sevgiyle hizmet ettiği aileye karşı duyduğu içten gurur vardı.

Nancy ısrarla "Ama hiç mümkün gelmiyor... Onun bir sevgilisinin olması," dedi.

Yaşlı Tom başını iki yana salladı.

"Sen Polly Hanım'ı benim kadar tanımazsın," diye itiraz etti. "Eskiden çok güzel bir kadındı... Kendine baksa şimdi de öyle olur ya."

"Güzeldi ha! Polly Hanım!"

"Evet. Saçını öyle balıkçıla benzeyecek şekilde sımsıkı toplamak yerine şöyle serbestçe salıverse, ki eskiden öyle yapardı, bir de üstünde minik minik çiçek demetleri olan bonelerden taksa, dantelli mantelli beyaz elbiseler giyse... O zaman bak bakalım güzel oluyor muymuş! Polly Hanım yaşlı değil ki Nancy."

Nancy burun kıvırarak "Değil mi?" dedi. "Değilse bile öyleymiş gibi görünmeyi çok iyi beceriyor doğrusu... Doğrusu, doğrusu!"

Tom başıyla onaylayarak "Evet, biliyorum," dedi. "O zamanlar başladı... Sevgilisiyle arası açılınca; o zamandan beri de kendine eziyet etmekten başka bir şey yaptığı yok gibi... O kadar sinirli, huysuz bir insan oldu ki."

Nancy kızgınlıkla "Sahiden öyle," dedi. "Ne yapsan, ne kadar çalışsan çabalasan kadına yaranamıyorsun! Evdekilerin paraya ihtiyacı olmasa burada hiç durmam. Ama bir gün... Bir gün sabrım tükenecek; o zaman da tabii ki gideceğim. Gideceğim, gideceğim."

Yaşlı Tom başını iki yana salladı.

"Biliyorum. Bunu hissettim. Doğal bir şey... Ama en doğrusu değil evladım; en doğrusu değil. İnan bana, en doğrusu değil." Yaşlı başını tekrar eğerek işe koyuldu.

Uzaktan sert bir ses geldi: "Nancy!"

Nancy "E-efendim hanımım," diye kekeledi... Sonra da telaşla eve doğru koştu.

3. BÖLÜM

POLLYANNA'NIN GELİŞİ

Bir süre sonra gelen telgrafta Pollyanna'nın ertesi gün, yani haziranın yirmi beşinde, öğleden sonra dörtte Beldingsville'e geleceği haber veriliyordu. Polly Hanım telgrafı okuyup kaşlarını çattıktan sonra merdivenden tavan arası odasına çıktı. Etrafa bakınırken kaşları hâlâ çatıktı.

Odada düzgünce yapılmış ufak bir yatak, düz sırtlı iki sandalye, el yüz yıkama leğeni, şifonyer –aynasızdı– ve küçük bir masa vardı. Çatı pencereleri perdesiz, duvarlar resimsizdi. Gün boyunca güneşin altında ısınan çatı yüzünden, küçük oda fırın gibi olmuştu. Sineklikleri olmadığından, pencereler kaldırılıp açılmamıştı. Bir tanesine konmuş iri bir sinek şimdi öfkeyle vızıldayarak yukarı aşağı uçup durmakta, dışarı çıkmaya çalışmaktaydı.

Polly Hanım sineği öldürüp pencereden attı (bu iş için pencereyi yalnızca birkaç santim kaldırdı), bir sandalyeyi düzeltti, yine kaşlarını çattı ve odadan çıktı.

Birkaç dakika sonra mutfak kapısından "Nancy... Yukarıda, Pollyanna Hanım'ın odasında bir sinek buldum," dedi. "Pencere bir ara kaldırılmış olmalı. Sineklik sipariş ettim ama onlar gelene dek pencerelerin kapalı kalmasına dikkat edeceğini umuyorum. Yeğenim yarın öğleden sonra dörtte gelecek. Onu istasyondan almanı istiyorum. Timothy üstü açık faytonla oraya götürür seni. Telgrafta 'açık renk saçlı, kırmızı pötikare elbiseli ve hasır şapkalı' deniyor. Tüm bildiğim bu fakat senin için yeterli olur sanırım."

"Evet hanımım; ama... Siz..."

Polly Hanım bu duraksamayı doğru yorumlamış olacak ki kaşlarını çatarak, sert bir sesle konuştu:

"Hayır, ben gitmeyeceğim. Gitmeme gerek yok bence. Söyle-

yeceklerim bu kadar." Ardından da dönüp gitti... Polly Hanım'ın, yeğeni Pollyanna'nın rahat etmesi için yaptığı hazırlıklar tamamlanmıştı.

Mutfakta Nancy ütülemekte olduğu mutfak havlusunun üstünde ütüsünü hışımla gezdirdi.

"Açık renk saçlı, kırmızı pötikare elbiseli ve hasır şapkalı... Tüm bildiği buymuş! Benim biricik yeğenim ta kıtanın öbür tarafından gelecek de karşılamaya gitmeyeceğim ha? İnsan utanır!"

Ertesi günün ikindisinde, saat tam dörde yirmi kala, Timothy ile Nancy üstü açık faytona bindiler ve beklenen konuğu karşılamaya gittiler. Timothy, Yaşlı Tom'un oğluydu. Kasabada, Polly Hanım'ın sağ kolu Yaşlı Tom ise sol kolunun da Timothy olduğunun söylendiği olurdu.

Timothy iyi huylu bir gençti, ayrıca yakışıklıydı da. Nancy eve geleli fazla olmasa da, ikisi şimdiden sıkı dost olmuşlardı. Ancak bugün Nancy her zamanki gibi çene çalmak yerine görevini düşünmeye dalmıştı; istasyona giderken ve inip treni beklerken ağzını bıçak açmadı neredeyse.

İçinden şunu tekrarlıyordu sürekli: "Açık renk saçlı, kırmızı pötikare elbiseli ve hasır şapkalı." Bu Pollyanna'nın nasıl bir çocuk olduğunu merak edip duruyordu.

Miskin miskin yürüyerek yanına gelen Timothy'ye, iç geçirerek "Umarım yerlere bıçak filan düşürmeyen, kapıları çarpmayan, sessiz ve aklı başında bir çocuktur; yoksa vay haline," dedi.

Timothy sırıtarak "Öyle değilse bize ne olur kim bilir," dedi. "Polly Hanım'ı şamatacı bir çocukla düşünsene! İnsanın tüyleri diken diken oluyor! İşte düdük çaldı!"

Nancy dönüp, küçük istasyona inen yolcuları en iyi şekilde görebileceği yere koşarken "Ah, Timothy, bence... Bence buraya gönderilmem insafsızlıktı," deyiverdi... Ansızın korkuya kapılmıştı.

Nancy'nin beklediği kızı... Sırtından iki kalın lepiska saç örgüsü sarkan o pötikare elbiseli, zayıf, küçük kızı görmesi uzun sürmedi. Kızın hasır şapkanın altındaki hevesli, çilli, minik yüzü sağa sola çevrildi; birini aradığı belliydi.

Nancy bekledikleri çocuğun o olduğunu hemen anladıysa da, dizlerinin titremesini bir süre boyunca durduramadığından kızın yanına gidemedi. Sonunda ona yaklaştığında, küçük kız tek başına öylece duruyordu.

Nancy duraksayarak "Siz Pollyanna... Hanım mısınız?" dedi. Bir an sonraysa kendini pötikare kumaşla kaplı iki kol tarafından sımsıkı sarmalanmış halde buluverdi.

Hevesli bir ses, Nancy'nin kulağının dibinden "Ah... Sizi gördüğüme öyle çok, *çok, çok* sevindim ki," diye haykırdı. "Tabii ki Pollyanna'yım ve beni almaya gelmenize çok sevindim! Geleceğinizi umuyordum."

Pollyanna'nın onu nasıl tanıyabildiğini... Ve isteyebildiğini belli belirsiz merak eden Nancy "Şey... Sahi mi?" diye kekeledi. "Şey... Sahi mi?" diye tekrarladı, şapkasını düzeltmeye çalışırken.

"Ah, evet; görünüşünüzü bütün yol boyunca merak ettim," diye haykıran küçük kız parmak uçlarında dans etmeye ve utanan Nancy'yi gözleriyle tepeden tırnağa süzmeye başladı. "Artık biliyorum ve tam da böyle görünmenize sevindim."

Tam o sırada Timothy'nin gelmesi Nancy'yi rahatlattı. Pollyanna'nın sözleri epey akıl karıştırıcıydı.

Nancy "Bu Timothy. Belki valiziniz vardır," diye kekeledi.

Pollyanna ciddi bir tavırla başını sallayarak "Evet, var," dedi. "Yepyeni bir valizim var. Kadın Yardım Derneği vermişti... Aslında halı almayı çok isterlerken bana valiz almaları ne hoş bir davranış, değil mi? Gerçi valiz parasıyla ne kadar kırmızı halı alınır bilmiyorum ama en azından biraz alınır... Sıralar arasındaki bir koridorun yarısına yetecek kadar alınır herhalde, değil mi? Burada, çantamda bir şey var... Bay Gray fiş olduğunu söylemişti; valizimi alabilmem için önce onu size vermem gerekiyormuş. Bay Gray, Bayan Gray'in kocasıdır. Diyakoz Carr'ın karısının yeğenleri. Doğu'ya onlarla birlikte geldim; çok tatlı insanlar! Ve... İşte, işte burada," diye sözünü bitirerek, taşıdığı çantada epey aramış olduğu fişi bulup çıkardı.

Nancy uzun bir nefes aldı. Deminki konuşmadan sonra birinin bunu yapması gerektiğini hissetmişti. Sonra çaktırmadan Timothy'ye göz attı. Timothy gözlerini kaçırmaya özen göstermekteydi.

En sonunda, üçü birlikte yola çıktılar. Pollyanna'nın valizi arkaya konulmuştu, Pollyanna'ysa Nancy ile Timothy'nin arasına rahatça kurulmuştu. Yola çıkarlarken küçük kız hiç durmadan yorumlarda bulunup, sorular sorup durmuştu; öyle ki biraz başı dönmeye başlayan Nancy kıza cevap yetiştirmeye çalışırken artık nefessiz kaldığını fark etmişti.

Tekerlekler dönmeye başlayınca Pollyanna iç geçirerek "İşte! Bu çok güzel, değil mi? Yolumuz uzun mu? Umarım öyledir... At arabasıyla gezmeye bayılırım," dedi. "Gerçi uzun değilse de dert etmem tabii çünkü o zaman da eve daha çabuk gitmemize sevinirim. Ne güzel bir sokak! Güzel olacağını biliyordum zaten; babam söylemişti..."

Birden boğulurcasına nefesi kesilir gibi olunca, hafif bir ses çıkarıp sustu. Kıza kaygıyla bakan Nancy, onun minik çenesinin titrediğini ve gözlerinin dolu dolu olduğunu fark etti. Ancak kız bir an sonra başını cesurca kaldırarak çabucak konuştu:

"Babam bana burayla ilgili bir sürü şey anlatmıştı. Hatırlıyordu. Bir de... Bir de bunu daha önce açıklamalıydım. Bayan Gray bana dedi ki, bir ara demişti... Bu kırmızı pötikare elbise hakkında, anlarsınız ya; siyah giymememin sebebini söyledi. Sizin bu elbiseyi tuhaf bulacağınızı söyledi. Ama son misyoner fıçısında siyah bir şeyler yokmuş; kadife bir kadın korsesi, büstiyer korse varmış sadece... Diyakoz Carr'ın karısı da onun bana hiç uymayacağını söyledi; hem dirsekleri ve başka yerleri beyaz beyaz leke olmuş... Eskimiş yani. Kadın Yardım Derneği'ndekilerden bazıları bana siyah bir elbiseyle şapka satın almak istediler ama diğerleri o parayı satın almaya çalıştıkları kırmızı halıya harcamaları gerektiğini düşündüler... Kilise için yani. Bayan White da 'Belki de böylesi daha iyidir' dedi; siyah giyen çocukları sevmezmiş de... Yani çocukları sever tabii ki de siyah giymelerini sevmiyormuş."

Pollyanna soluklanmak için duraklayınca Nancy kekeleyerek araya girmeyi başardı:

"Şey, bence... Sorun olmaz eminim."

Başıyla onaylayarak "Böyle düşünmenize sevindim. Ben de aynı fikirdeyim," diyen Pollyanna yine hafifçe nefes verip boğulacak gibi oldu. "Siyah giydiğime sevinmem çok daha zor olurdu tabii..."

Nancy hayretle "Sevinmek mi!" diyerek kızın sözünü kesti.

"Evet... Yani babamın cennete, annemin ve bizim diğerlerinin yanına gitmesine; anlarsınız ya. Babam sevinmem gerektiğini söylemişti. Ama çok zor oldu... Sevinmek, kırmızı pötikare elbise giyerken bile zor oldu çünkü ben... Ben babamı öyle çok istedim ki; ona sahip olmam *gerektiğini* düşünmekten kendimi alamıyordum, hele annemle diğerleri Tanrı'yla bütün meleklerin yanına gitmişken ve

benim Kadın Yardım Derneği'ndekilerden başka kimsem yokken. Ama artık daha kolay olacak eminim çünkü şimdi yanımda siz varsınız, Polly Teyze. Size sahip olmama öyle seviniyorum ki!"

Nancy'nin yanındaki o zavallı, minicik ve yapayalnız kızcağıza duyduğu, yürek sızlamasıyla karışık sempatinin yerini afallama ve dehşet hissi alıverdi.

"Ah, ama... Ama sen büyük bir hata yapmışsın ca-canım," dedi kekeleyerek. "Ben sadece Nancy'yim. Polly Teyzen filan değilim!"

Küçük kız bariz bir hayal kırıklığıyla "Aaa... O *değil* misiniz?" diye kekeledi.

"Yoo. Ben sadece Nancy'yim. Beni teyzeniz sanacağınız hiç aklıma gelmemişti. Biz... Biz birbirimize benzemeyiz de... Hem de hiç, hiç!"

Timothy usulca kıkırdadı; fakat Nancy onun gözlerindeki neşe parıltısına karşılık veremeyecek kadar rahatsız olmuştu.

Pollyanna "Peki siz *kimsiniz?*" diye sordu. "Kadın Yardım Derneği'ndekilere hiç benzemiyorsunuz!"

Timothy bu kez kahkahayı bastı.

"Ben Nancy'yim; hizmetçi kızım. Çamaşır ve ütü dışında bütün işleri ben yaparım. O ikisini de Bayan Durgin hallediyor."

Çocuk kaygıyla "Ama Polly Teyze diye biri var, değil mi?" diye sordu.

Timothy "Kesinlikle var; buna emin olabilirsin," diye araya girdi.

Pollyanna bariz bir şekilde rahatladı.

"Ah, tamam öyleyse." Bir anlık sessizlikten sonra neşeyle söze devam etti: "Bir de, biliyor musunuz? Sonuçta teyzemin beni almaya gelmemesine memnunum; çünkü böylece *onu* görecek olmanın heyecanını yaşamaya devam edebiliyorum ve ayrıca şimdi siz yanımdasınız."

Nancy kızardı. Timothy ona dönüp şaşkın bir gülümsemeyle baktı.

"Bence bu gayet hoş bir iltifat oldu," dedi. "Küçük hanımefendiye neden teşekkür etmiyorsun?"

Nancy "Ben... Ben... Polly Hanım'ı düşünüyordum da," diye kekeledi.

Pollyanna memnun bir edayla iç geçirdi.

"Ben de öyle. Onu öyle merak ediyorum ki. Anlarsınız ya, ondan

başka teyzem yok ve öyle bir teyzem olduğunu bile yeni öğrendim. Babam söyledi. Teyzemin bir tepenin üstündeki, çok güzel, büyük, kocaman bir evde oturduğunu söyledi."

"Evet. Evi şimdi görebilirsiniz," dedi Nancy. "Şu çok ilerideki, yeşil panjurlu, büyük, beyaz ev."

"Ah, ne kadar güzelmiş!... Üstelik etrafı ağaçlar ve çimenlerle çevrili! Bu kadar çimeni ilk kez görüyorum; çok şaşırdım. Polly Teyzem zengin mi Nancy?"

"Evet hanımefendi."

"Buna öyle sevindim ki. İnsanın çok parasının olması harika bir şeydir herhalde. Çok parası olan hiç kimseyi tanımadım şimdiye kadar; bir tek White'lar var... Onlar biraz zengin. Bütün odalarında halı var, pazar günleri de dondurma yiyorlar. Polly Teyzem de pazar günleri dondurma yer mi?"

Nancy başını iki yana salladı. Dudakları titriyordu. Timothy'nin gözlerine neşeyle baktı bir an.

"Hayır hanımefendi. Teyzeniz dondurma sevmez diye biliyorum; yani, en azından masasında hiç görmedim."

Pollyanna'nın yüzü asıldı.

"Aaa, sevmez mi? Çok üzüldüm! İnsan nasıl dondurma sevmez anlamadım ama. Her neyse... Aslında sevmemesine sevinebilirim çünkü dondurma yemezse karnı ağrımaz; Bayan White'ın karnı ağrıyordu da... Onun dondurmalarını tıka basa yiyordum, anlarsın ya. Ama Polly Teyze'nin halıları vardır belki."

"Evet, halıları var."

"Bütün odalarda mı?"

"Şey, hemen hemen hepsinde var," diye karşılık veren Nancy birden kaşlarını çattı; tavan arasındaki o küçücük, boş, halısız oda aklına gelmişti.

Pollyanna neşeyle "Ah, çok sevindim," dedi. "Halılara bayılırım. Bizde hiç yoktu; bir misyoner fıçısından çıkan, iki tane küçücük kilim vardı sadece... Üstelik biri mürekkep lekeliydi. Bayan White'ın tabloları da vardı, mükemmel tablolar; güller, diz çökmüş küçük kızlar, kedi yavrusu, kuzular, birinde de aslan vardı... Kuzularla aslan yan yana değillerdi tabii. Ah, gerçi İncil'de günün birinde yan yana gelecekleri söyleniyor elbette; ama henüz gelmediler... Yani Bayan White'ınkiler gelmedi. Sen de tablolara bayılırsın, değil mi?"

Nancy biraz boğuk bir sesle "Bi-bilmem," diye karşılık verdi.

"Ben bayılırım. Bizde hiç tablo yoktu. Fıçılardan pek çıkmıyorlar da. Ama bir keresinde iki tane gelmişti. Ama biri öyle güzeldi ki, babam bana ayakkabı almak için onu sattı; diğeri de öyle kötüydü ki daha asar asmaz düşüp kırıldı. Camdı... Parçalandı, anlarsın ya. Ağlamıştım. Ama bütün o güzel şeylere sahip olmayışımıza şimdi seviniyorum çünkü böylece Polly Teyze'nin sahip olduğu şeyler daha çok hoşuma gidecek... Onlara alışık olmadığım için, anlarsın ya. Tıpkı fıçılardan bir sürü solmuş, kahverengi saç kurdelesi çıktıktan sonra güzel kurdelelerin çıkıvermesi gibi. Ah! Ama bu evin güzelliği mükemmel, değil mi?" diye sözünü heyecanla yarıda kesti Pollyanna, geniş bahçe yoluna girerlerken.

Timothy valizi indirirken Nancy onun kulağına fısıldama fırsatı buldu:

"Sakın bana bir daha bu evden gitmekten bahsedeyim deme, Timothy Durgin. Ben artık üste para verseler *gitmem!*"

Delikanlı "Gitmek mi! Elbette olmaz öyle şey artık," diyerek sırıttı. "Beni sürüklesen götüremezsin. Bu çocuk varken burası her gün sinemadan bile eğlenceli olacak!"

Nancy öfkeyle "Eğlenceli mi!... Eğlenceli mi!" dedi. "Bence o çocukcağız için eğlenceden başka şeyler de olacak... O ikisi birlikte yaşamaya çalışmaya başladıklarında; tahminimce küçüğün sığınacak bir limana ihtiyacı olacak. Ben o liman olacağım Timothy; olacağım, olacağım!" diye yemin etti, dönüp Pollyanna'yı geniş basamaklardan çıkarırken.

4. BÖLÜM

KÜÇÜK TAVAN ARASI ODASI

Bayan Polly Harrington yeğenini karşılamak için ayağa kalkmadı. Gerçi Nancy ile küçük kız oturma odası kapısında belirdiklerinde, başını okuduğu kitaptan kaldırıp baktı ve elini kaldırıp, herbirinin üstünde büyük harflerle "vazife" yazan soğuk parmaklarını uzattı.

"Nasılsın Pollyanna? Ben..." Daha fazla konuşmaya fırsat bulamadı. Çünkü Pollyanna odayı neredeyse uçarak geçip, kendini teyzesinin kucağına atmıştı bile; kadın bu uygunsuz davranış karşısında afallayıp kaskatı kesildi.

Pollyana hıçkırarak "Ah Polly Teyze, Polly Teyze... Gelip sizinle yaşamama izin vermenizin beni ne kadar mutlu ettiğini nasıl anlatabilirim bilmiyorum," dedi. "Eskiden yanımda sadece Kadın Yardım Derneği vardı; şimdiyse size, Nancy'ye ve bütün bunlara sahip olmak ne kadar güzel bilemezsiniz!"

"Olabilir... Gerçi Kadın Yardım Derneği'ndekilerle tanışma hazzına nail olduğumu söyleyemeyeceğim," diye, soğuk bir edayla karşılık veren Polly Hanım kendisine tutunan minik parmaklardan kurtulmaya çalışırken, kapı eşiğinde duran Nancy'ye çatık kaşlarla baktı. "Nancy, bu kadarı yeter. Çekilebilirsin. Pollyanna, lütfen doğru dürüst dik dur. Daha nasıl göründüğünü bile bilmiyorum."

Pollyanna biraz histerikçe gülerek geri çekildi hemen.

"Evet, sanırım bilmiyorsunuz; ama gördüğünüz gibi çok güzel değilim zaten, çiller yüzünden. Ah, bir de kırmızı pötikare elbise ile dirseklerinde beyazlıklar olan siyah kadife korse meselesini açıklamalıyım. Nancy'ye dediğim gibi babam..."

Polly Hanım sertçe "Evet; eh, babanı boş ver şimdi," diyerek Pollyanna'nın sözünü kesti. "Valizin vardı, değil mi?"

"Ah, evet; kesinlikle, Polly Teyze. Kadın Yardım Derneği'nin ver-

diği güzel bir valizim var. İçinde pek bir şey yok gerçi... Yani bana ait olan. Son günlerde fıçılardan küçük kız giysileri pek çıkmadı; ama babamın bütün kitapları var çünkü Bayan White onları benim almam gerektiğini söyledi. Anlarsınız ya, babam..."

Teyzesi yine "Pollyanna," diyerek, sertçe onun sözünü kesti... "Şunu hemen anlasan çok iyi olur; bana babandan bahsetmeni istemiyorum."

Küçük kız dudakları titreyerek nefes aldı.

"Neden Polly Teyze? Yani... Yani, demek istediğiniz..." Duraksayınca teyzesi araya girdi.

"Yukarıya, odana çıkacağız. Valizin zaten oraya götürülmüştür sanırım. Timothy'ye valizi varsa yukarı çıkar demiştim. Beni takip edebilirsin Pollyanna."

Pollyanna hiç konuşmadan dönüp teyzesinin peşinden giderek odadan çıktı. Gözleri yaşarmıştı fakat başını cesurca dik tutuyordu.

"Sonuçta ben... Ben teyzemin babamdan bahsetmemi istemeyişine memnunum galiba," diye düşünüyordu. "Belki ondan bahsetmezsem... Hayat daha kolay olur. Zaten teyzem de bu yüzden babamdan bahsetmememi söyledi herhalde." Böylece teyzesinin "iyi kalpliliğine" olan inancını tazeleyen Pollyanna gözyaşlarını silip hevesle etrafa bakınmaya başladı.

Şimdi merdivendeydi. Hemen önünde teyzesinin şık, siyah kadife eteği hışırdamaktaydı. Arkasındaki açık kapının ardında yumuşak renkli halılar ve saten koltuklar gördü bir an. Ayaklarının altındaysa yeşil yosunları andıran, muhteşem bir halı vardı. Ne tarafa baksa, yaldızlı tablo çerçeveleri ve incecik dantel perdelerden sızan gün ışığı gözlerini kamaştırıyordu.

Küçük kız neşeyle, soluk soluğa "Ah, Polly Teyze... Polly Teyze," dedi. "Bu ne kadar, ne kadar güzel ve mükemmel bir ev böyle! Zengin olmana çok memnunsundur herhalde!"

Teyzesi merdivenin tepesine varınca hışımla dönerek "Polly*anna!*" diye bağırdı. "Benimle... Bu şekilde konuşmana şaşırdım doğrusu!"

Pollyanna içten bir şaşkınlıkla "Neden Polly Teyze?... Zengin değil misin ki?" diye sordu.

"Tabii ki hayır Pollyanna. Umarım ki, Tanrı'nın bana bahşetmeyi uygun gördüğü lütuflarla gurur duyma günahını işleyecek kadar da